

KOROŠEC

Uredništvo in upravnništvo v Velikovem.
List izhaja vsak torek na dveh in vsak petek na štirih straneh.
Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrtletno 3 K.

Velikovec, 30. oktobra 1919.

Cene inseratom: enostopna petitvrsta ali nje prostor 40 vinarjev. Uradni razglasi po 2 K. Pri naročilu nad 10 objav popust.

„Korošec“

bo odslej izhajal ob torkih na dveh straneh, ob petkih pa na štirih.

Rusija vstaja.

Rusije nista uničili Nemčija in stara Avstrija, uničili so jo ruski boljševiki. Boljševizem v pravem pomenu besede je politična stranka. Boljševizem pa je obenem tudi nekaka duševna bolezen. In ta bolezen je nalezljiva. Še pred nekaj meseci smo se skoraj bali, da se bo boljševizem razširil po vsem svetu, saj je divjal že na Ogrskem, v Nemčiji, Avstriji in trkal je tudi že na naša vrata. Boljševizem se doslej nikjer ni obnesel. Kjer je zavladoval, povsod je spravil državo v nesrečo. Zato pa je vstal tudi ruski narod in napovedal boj boljševizmu.

Zadnjič smo poročali, da je general Judenič pregnal boljševike iz Petrograda. Sedaj se pa poroča iz Londona, da so kozaki razbili 14. boljševiško divizijo in ujeli kakih 22.000 boljševikov. Naša srčna želja je, naj bi Rusija kmalu popolnoma zatrla boljševizem, naj bi postala zdrava, demokratična država. Gorje potem našim sovražnikom!

Vslogi je moč in zmaga.

Nekje v velikovškem okraju bi se bil moral vršiti strankarski shod, ki pa ni uspel, ker ni bilo poslušalcev. To je pač jasen dokaz, da vsaj pametni koroški Slovenci za enkrat še odklanjamo vsako strankarstvo.

Še se imamo boriti za svoj obstanek, za svobodo; še smo krog in krog obdani od sovražnikov, ki bi nas radi zopet zasušili; in vendar se dobe že ljudje, ki poskušajo že sedaj sejati med nas neslogo in nezadovoljnost z obstoječimi razmerami. Tisto nesrečno strankarstvo in notranji prepiri, ki uničujejo naše najboljše moči, morajo zdaj prenehati. Kdor ljubi svoj rod in svojo domovino, komur je drag spomin na tisoče padlih slovenskih mladeničev in mož, ki so žrtvovali svoje življenje za svobodo svojega naroda, ta mora združiti svoje moči z močmi onih mož, ki delujejo za naš narod, ne da bi mislili pri tem na korist lastne stranke. Za sedaj moramo imeti vsi skupaj le en cilj: združeni hočemo biti z materjo Jugoslavijo. Šele potem, ko se bo touresničilo, se bomo posvetovali in prepirali o programih in potih, ki nas najsigurneje privedejo do blagostanja in sreče.

Rodoljub.

Živijo!

Nekje so priredili igro. Z uspehom bi bili lahko zadovoljni, saj je bilo 200 K čistega dobička. Po igri pa so šli igralci v gostilno in zapili skoraj ves dobiček. Ali drug primer! Družba napravi izlet in zopet pije in pije. In piti moraš, če se ti tudi ne ljubi, saj te družba prisili, da piješ. Tako se izmečejo desetaki in stotaki. Brez koristne zapravljanja narodno premoženje. Ali se res ne znamo drugače zabavati, kakor da kličemo liter za litrom, da silimo drug drugega s pijačo in da se zalivamo z alkoholom? Ali se res ne znamo drugače iznebiti kronic, ki jih imamo preveč, kakor da jih izmečemo za alkohol? Koliko bolje bi jih lahko uporabili! Koliko knjižnic bi se lahko ustanovilo, ali pa vsaj izpopolnilo z denarjem, ki ga tako lahko mišljeno zapravljamo! Pa ne samo duševni, tudi telesni glad se oglašajo. Prijatelj mi piše iz Velikovca: „V velikih težavah smo! Ne vem, kako naj izhajamo. Imamo „Dijaško kuhinjo“ in „Dijaški dom“. Kako naj nasitimo toliko lačnih želodcev, ko pa imamo na razpolago tako malo denarja! In obenem naj podpiramo še koroške študente, ki študirajo v Kranju! Zbiraj

Širite povsod „Korošca“!

PODLISTEK.

Slika.

Vlak drdra ob Dravi.

Globoko se zajeda reka v dolino, se zvije, preskoči strmec, pa se razlije spet med dva oddaljujoča se brega. Bregovi so napeti, porastli z visoko zeleno travo. Ob njih in nad njimi ob prebeli cesti se senči par belih rož, ali sveti v solncu bogata vas. V modro nebo pa silijo košati hribi, ovenčani s smrekovimi in bukovimi gozdovi.

Lepa je ta dolina, in kdor jo vidi prvič, sili k oknu, da si zapiše v srce to krasno in rodovitno zemljo — zakaj obljubljena je nam že od davnih časov, pa je bila do danes izgubljena hčerka in mačehovala ji je tujka. . .

Vlak drdra, reka beži. Večerno solnce pada po dolini, vsak čas nas pozdravi nova postaja in ž njjo novi obrazi, novi ljudje. Voz je natlačen. Pri zadnjem oknu stojita dva orjaška Srba ter zreta to bajnolepo zemljo. Zagorele kože sta oba, kostanjevih brk, dobrodušnega pogleda. Na obrazih je začrtanih sedem let vojne: mnogo sta izkusila, in nekaj najhujšega je čas zapisal v srce in srce je vtisnilo v obraz, da tudi vidno nosita, kar ju je takrat presunilo. Mnogo sta tudi videla, ko sta bežala čez albanske gore, ko sta obstala na solunski fronti. Pa nikjer tako lepe doline! Pogovarjata se zato o njej, hvalita to krasoto, čudita se in obžalujeta ubogo naše ljudstvo, ki je leta in leta trpelo pod tujim jarmom in so ga šele sedaj rešile jugoslovanske čete.

Vlak obstane. V voz stopi gospa z majhnim dečkom. Deček, ki se očitno vozi prvič po tej progi, se vzpenja na prste, da bi videl dolino. Toda pri vseh oknih so potniki. V nemškem jeziku potoži deček materi svojo željo in hoče že k Srboma, da bi se med njima zrl k oknu. Osorno ga mati potegne nazaj in ga pokara: „Kaj ne veš, kaj sem ti pravila doma!“

„Ali, mama, tako rad bi gledal skozi okno!“ poprosi sinko.

„Tja ne smeš!“ zapove mati.

Srba postaneta pozorna. Ozreta se. Deček gleda tako radovedno proti oknu, da uganeta ta dva takoj njegovo željo. Vablivo ga eden pokliče, prime ga pod pazduho, ga previdno postavi predse k oknu ter mu pokaže zanimivosti ob progi. Tudi mu pripoveduje

torej, zbiraj veliko! — Živelo torej „uničevanje alkohola“! Naša mladina, naša nada in naš up naj le trpi pomanjkanje in glad!

Lahi v Celovcu.

Avstrijsko koroška vlada je zdaj v hudih kleščah, ker nima ljudstvo ne živeža ne drv. Razumljivo je, da prebivalstvo preklinja svojo vlado. Tudi v Celovcu se je bilo bati nemirov. Zato so prosili italijansko vlado, naj pošlje v Celovec 1000 italijanskih vojakov, ki naj bi ustražovali sestrane Celovčane. Laške vojake so mislil nastaniti v „Waisenhauskaserne“ in mesto bi jim moralo dati 25.000 kubičnih metrov drv na razpolago. Ker pa mesto samo nima drv, je nastala med Celovčani velika nevolja zoper Italijane. Zoper Lahe je agitiral posebno občinski odbornik Kober. Zato se je koroška vlada morala vdati in preklicala svojo prošnjo na italijansko vlado.

Gospodarske novice.

Železniški minister Draškovič na potovanju.

Železniški minister Draškovič bo obiskal vse važnejše kraje naše države, da se osebno prepriča o nedostatkih železniškega prometa. Storitni hoče vse potrebno, da se odpravijo tatvine in zlorabe v železniški službi. Vsi, ki so krivi železniških tatvin, ali ki se dajo podkupiti, bodo izročeni prekemu sodu in obsojeni na smrt.

Zaplenjen sladkor v Celju.

Na kolodvoru v Celju so zaplenili tri vagone sladkorja, ki so ga hoteli nakateri celjski trgovci spraviti čez demarkacijsko črto v Italijo.

Poldrugi milijon dobička od naše živine.

Listi pišejo: Vaclav Jarasek, načelnik zadrage mesarjev in prekajevalcev v Pragi, je dobil dovoljenje za nakup živine v Jugoslaviji. Nakupil je 2385 debelih svinj in 686 goved, ter jih spravil na Čehoslovaško. Pri tem je zaslužil poldrugi milijon čeških kron.

nekaj v srbskem jeziku. Deček ga ne razume, pa vseeno pritrjevalno kima z glavico. Tupatam se pase čreda ob progi, ali ujame vlak vpreženi bežeči voz, ali dohiti družbo popotnikov: vedno pa ga opozorja Srb, da deček vesolja vzklika. Postane počasi zaupen ter pripoveduje in brblja Srbu mnogo v nemškem jeziku, ker drugače ne zna. Kmalu postaneta s Srbom prijatelja.

Vlak zavira, piska, bliža se velika postaja. Mati pokliče sina. Nerač se deček loči od Srbov. Ko ga posadi vojak spet na prostor k materi, vzklikne deček ves vžradoščen:

„Mama, ti mi pa vedno doma praviš, da so Srbi hudobni ljudje. Pa niso!“

Potniki se spogledajo, mati osramočena zardi. — T. G.

Novi bankovci.

Finančno ministrstvo je dobilo od francoske banke v Parizu službeno naznanilo, da znaša vrednost do danes tamkaj izgotovljenih novih naših bankovcev 1 milijardo 362 milijonov in 500.000 dinarjev. Dosedaj se je poslalo v Belgrad in shranilo v zakladnici Narodne banke za 449 milijonov in 600.000 dinarjev novih bankovcev. Ako se k temu številu prištejejo še oni novi bankovci, ki so se dotiskali v Pragi in Zagrebu, znaša cela svota dosedaj dogotovljenih novih bankovcev več kot dve milijardi dinarjev.

Likvidacija veleposestev.

Te dni se bodo likvidirala nekatera veleposestva na Hrvaškem in v nekaterih drugih krajih Jugoslavije.

Dopisi.

Lov na Djekšah.

*Tu gori na Djekšah, kjer mi smo doma,
Smo bili včasih vesel'ga srca.*

*Pa vojna prinesla je mnoge težave —
Ni čuda, če večkrat pobešamo glave.*

*Posebno pa lovcem kaj slabo zdaj gre:
Pobralla vlada jim puške je vse.*

*In zajci, ki nekoč še bili so mali,
Častitljivi starčki medtem so postali;*

*Počasi, ko polž zdaj tak zajec beži,
Pa kaj nam pomaga, če puške pa ni!*

*Zdaj žalostni lovci vprašamo se,
Zakaj pač pobrali so puške nam vse.*

*Prosili za puške smo višjo oblast
In ji obljubili: Ne pojdemo krast!*

*Kako naj brez pušk bi lisice lovili,
Kako se smrdljivih dihurjev znebili?*

*Nastavljamo zanjke, ko dela se noč,
Ko solnce zasije, vse so že proč.*

*Jezi se naš Tonče in gleda grdo,
Pa pravi, brez puške da streljal ne bo.*

*Zato pa še enkrat vas prosimo zdaj:
Oh, dajte nam vendar že puške nazaj!*

J. K.

Žvabek. V nedeljo 19. t. m. smo igrali že napovedani igri. Tako fantje kakor tudi dekleta so svoje vloge dobro igrali. To nam je popolnoma novo, da se zgane tudi naša mladina in igra na odru. Posebno pa še omenjamo, da so dekleta težko igro „Večna mladost in večna lepota“ jako imenitno igrane. Ni čuda, saj je naša gospa učiteljica vodila igro in sama naredila obleke. Srčno želimo, da bi pod njenim vodstvom naše dečve kmalu zopet kaj uprizorile. Po prvi igri je g. dr. Rozman razlagal poslušalcem naše gospodarske razmere. Učenka Justa Celmarjeva nam je deklamirala o Jugoslaviji. Duša vse prireditve je bil naš g. župnik. Njemu in vsem najlepša hvala!

Železna Kapla. Ta mesec se je vrnil iz Amerike Kundaž iz Bašnika. Delal je tam več let. Dobro došel v domačem kraju! Kmalu po njegovem prihodu mu zbolita na griži žena in hčerka. Upati je, da sta ti dve preboleli bolezen, ker se jima boljša zdravje. Pač pa je dobila grižo 22 letna Micika, ki je stregla svoji materi in sestri, in tudi umrla. Tu zopet vidimo, „da pred smrtjo ne obvar' je koža gladka“! Pred tednom

pa je umrla na griži njena teta. Tako se v Kundejevi hiši vrstila veselje in žalost. Bolnim želimo, da bi kmalu ozdravili, mrtvim pa večni mir in pokoj!

Železna Kapla. Pri nas je par trgovcev, katerim nemška žilica še sedaj ne da miru. Se vedno šuntajo skrivno, pa tudi javno zoper našo državo. Kaj takega nočemo več trpeti! Če nočejo naše oblasti obračunati s temi ljudmi, bomo prav domače sami obračunali s temi vojnimi dobičkarji. Ves čas, dokler je trajala vojna, so nas sesali in pri tem bogateli. Presiti so, in nič drugega! Ko smo se drugi, raztrgani, zamazani, lačni in žejni pobijali po vseh frontah, so si ti mandeljci doma polnili svoje mošnjičke. „Durchhalten“! so kričali. Lahko je bilo tem pijavkam „durchhalten“! Le pogledajte jih, kako so rejeni! Potem pa pogledajte nas! Sama kost in koža nas je! In koliko nas je, ki smo si nakopali na fronti kako bolezen: ta si je uničil živce, oni je imel malarijo, eden je dobil revma, drugi si je pokvaril pljuča itd. Mi smo morali trpeti za te kričače in dobičkarje, in sicer po nepotrebnem. Nismo še pozabili, kako so med vojno nam kmetom rekvirirali razna živila in živino! Pa tudi za te ljudi mora priti dan plačila. Sicer hodijo zdaj včasih okrog v ovčjih oblečilih, pa premotili nas ne bodo. Ne poslušajmo jih! Za Avstrijo agitirajo, ker bi radi, da bi se zopet prelivala kri. Niso neumni, zato dobro vedo, da mora takoj priti zopet do vojne, če bi se vsa slovenska Koroška s Celovcem ne odločila za Jugoslavijo. Kdor pa nam želi kaj takega, tega res ne bomo podpirali. Podpirajmo slovenske trgovce in pa take nemške trgovce, ki so pošteni, dobri državljani in ki hočejo živeti z nami v miru kot dobri sosede! Ljudi pa, ki še vedno zatajujejo svojo mater, ne bomo redili. Strela udari iz višine izdajalca domovine!

Železna Kapla. Nemško gasilno društvo v Železni Kapli se je dne 24. t. m. razpustilo in takoj ustanovilo slovensko prostovoljno gasilno društvo. Načelnikom je bil na ustanovnem občnem zboru izvoljen gosp. vodja davčnega urada Franc Adamič, poveljnikom pa gosp. Peter Piskernik, posestnik in gostilničar. Društvo je takoj prijavilo pristop k jugoslovanski gasilski zvezi v Ljubljani. Da se je zadeva vendar enkrat izvršila, je zasluga novega gosp. gerenta Jakoba Grubelnika, ki je obljubil, da hoče po svoji moči pospeševati prosep tega prepotrebnega društva.

Železna Kapla. Tu se je na inicijativo gosp. Fr. Adamiča uvedla lepa slovenska navada, da se bo na dan Vseh svetnikov pelo na grobovih dragih ranjkih. — To leto pa bomo poleg tega počastili tudi spomin padlega srbskega junaka, ki je ob osvoboditvi Korotana padel kot prva žrtev na pohodu v Belsko dolino. Ob cesti, kake tri četrt ure od Železne Kaple, je njegov grob in na tem grobu bo čitalniški zbor zapel par naših lepih žalostink. Ob priliki pa hočemo bratu Srbu postaviti skromen spomenik, ki naj spominja vsakega potnika na požrtvovalno ljubezen do skupne domovine.

Železna Kapla. Prevolnik Peter, 21 leten fant iz Bele, je prišel iz itali-

janskega ujetništva. Obiskal sem ga, in povedal mi je tole: Delali smo na Piavi. Lahki so zelo hudo ravnali z nami; pretepali so nas za vsako malenkost. Še tisto slabó menažo, ki smo jo imeli, so nam dostikrat iz malega vzroka odvzeli. Jedli smo skoraj le riž. Ležali smo v vlažnih prostorih na golih tleh. Ni čuda, da izgledam tako slabó. Štiri mesece sem ležal v bolnici, kjer so se zdravniki malo brigali za nas. Tedaj, ko so nas odpravili domov, so nam dali prav slabo obleko, da smo po poti močno zmrzovali. Šli smo preko Avstrije. Tudi tam smo stradali. Prigovarjali so mi, naj ostanem tam, ker v Jugoslaviji nimajo kaj jesti. Tako lažejo o nas! Vesel sem, da sem se jih iznebil.

Št. Jurij na Vinogradih. Griža, ki je zahtevala v Malem Št. Vidu 15 žrtev, je začela hudo razsajati tudi v Št. Juriju, kjer smo imeli že 10 pogrebov. Pri Švajgerju v Škofljicah so umrli posestnik in trije sinovi. Dne 4. t. m. smo spremljali na zadnji poti 29 letno Šimanovo Uršo, 19. t. m. pa se je vršil ob velikanski udeležbi pogreb Franca Dreierja. Ravno pred sedmimi tedni se je vrnil iz laškega ujetništva. S seboj je prinesel bolezen malarijo, kateri se je doma pridružila še griža. In obe sta v enem tednu spravili 21 letnega, močnega fanta pod zemljo. Lani se je moral dne 16. oktobra vrniti z dopusta k vojakom, letos pa je 17. oktobra odšel za vedno od nas. Spoštovano rodbino, ki je izgubila edinega sina, naj tolaži ljubi Bog, Franci pa naj v domači zemlji uživa večni mir in pokoj!

Galicija. Pred nekaj dnevi sta se mudila v Celovcu tukajšnji trgovci Černuta in posestnik Wutte iz Abrij. Mislila sta tam nakupiti nekaj blaga, pa sta pripeljala domov — prazen voz. Kot nam je Černuta pripovedoval, vlada tam velikanska druginja in prav težko se še kaj dobi. Med potjo onkraj naše meje so ju srečavali otroci, sestrđani in bleđi, ter ju izpraševali, kdaj pridejo zopet Jugoslovani nazaj, da jim prinesejo kruha. Uboga Avstrija!

Dnevne novice.

Prihodnja številka „Korošca“ izide v torek, dne 4. novembra, in sicer na dveh straneh!

Velikovec. Narodni svet za Koroško je v zadnjem času podelil podporo sledečim invalidom: Jernej Modriču iz Grebinja 150 K, Pavel Dertniku iz Ravčja pri Grebinju 150 K, Ignacij Ferdiču iz Kloštra pri Grebinju 300 K, Franc Reinwaldu iz Štebna pri Globasnici 200 K, Julij Šumniku iz Št. Ruperta pri Velikovcu 300 K, Jakob Galavčniku iz Zagorja (Žitara vas) 300 K, Peter Kuharju iz Plaznice (Žitara vas) 200 K, Franc Sadjaku iz Smartna pri Rudi 300 K, Jožef Glačniku iz Smartna pri Rudi 200 K, Matija Strojniku iz Stare vasi (Grebinj) 200 K, Friderik Schmutzu iz Apač 200 K, Aleksander Stubru iz Sel (Žitara vas) 200 K, Simon Skof iz

Goselne vasi 300 K, Ludovik Ražunu iz Sinče vasi 300 K, Franc Bajdetu iz Ličje vasi (Pokrče) 200 K, Avguštin Močniku iz Priblje vasi 300 K, Franc Toplicu iz Dobrle vasi 200 K, Rupert Ogrisu iz Borovelj 100 K in Valentin Viserju iz Slov. Pliberka 300 K.

Obletnico narodnega osvobodjenja - razsula (razpada) Avstrije je praznovala vsa Slovenija včeraj, dne 29. t. m.

Za „Dijaški dom“ v Velikovcu so darovali: Družba v gostilni pri Hoblnu: 30 K, okrajno glavarstvo 41 K, gospa Dr. Kotnikova 100 K, Kat. izobr. društvo v Prevaljah 100 K, g. Bernard Bernardi 100 K, postoralna konferenca v Rožu 100 K, obmejno poveljstvo 375 K, g. župnik Razgoršek 200 K, ga. Justina Kralj 30 K, Slov. ženska zveza odsek „Orlice“ 137 K, Lizika Picej 20 K, Neimenovana 20 K.

Tisočera hvala v imenu vseh revnih dijakov! Bog živi naslednike.

Kotlje. Smrt je začela gospodariti tudi pri nas. Dne 22. oktobra smo pokopali našega 84 let starega cerkovnika in in organista Roka Kostwein, ki je 39 let služil pri tukajšnji cerkvi. Za legarjem pa je umrl Valentin Jostl, star 25 let. Zapušča ženo in malega otroka. Isti bolezní je podlegla Marija Kolar pd. Konečnica. Bila je pridna gospodinja in skrbna mati in jo bodo zato težko pogrešali mož in še nedorasli otroci.

Kotlje. Občinski lov je dobil na dražbi domačin, Franc Zdovc pd. Rožank za 1.750 K. Poprej je imel lov v najemu bivši nadučitelj Fleiš za 420 K.

Kotlje. Že 7 ljudi je bilo pri nas ubitih vsled neprevidnega ravnanja z nerazpočenimi granatami. Dne 26. oktobra pa se je zgodila nova nesreča. Razpočila se je granata in zadela Jožefa Gostenčnik pd. Renarja ter mu zdrobila nogo.

Velikovec. S 1. oktobrom 1919 se je otvorila poštna nabiralnica Šmarjeta pri Velikovcu. Nabiralnica se je priklopila poštnemu uradu Velikovec in obsega vasi: Šmarjeta, Brankovci, Carče, Dobrče, Hrenovče in Telenberk.

Grabštanj. V hlevu Josipa Krasnika se je 18. t. m. obesil hlapec Ivan Polzer iz Starega Dvora. Menda je že prej večkrat poskušal samomor. Vzrok ni znan; baje je bil Polzer neozdravljivo bolan.

Poštni urad v Radenci se imenuje odslej Slatina Radenci.

Bistrica v Rožu. Dne 18. t. m. zjutraj je umrl na Poljani priljubljeni mož p. d. Doličnjak. Zadela ga je srčna kap. Bil je 73 let star, kremenit značaj in zaveden Slovenec. Kako je bil priljubljen, o tem je pričal njegov pogreb.

Rajni Doličnjak je bil dolgo vrsto let član požarne brambce. Zato je domača požarna bramba stopala pred krsto, na krsti pa je stal požarni šlem. Nagrobnico mu je zapelo pevsko društvo iz St. Janža Podsinje vasi.

Blag mu bodi spomin!

Politične novice.

Na Laškem vre.

Italijanski listi poročajo, da je imel Salandra 19. t. m. volilni shod.

Takoj, ko je začel govoriti, je začelo ljudstvo žvižgati in Salandra je moral pobegniti. Salandro in njegove spremeljevalce so socijalisti obmetavali s kamenjem. Salandra je na glavi precej nevarno ranjen.

Italijanski trgovci izgnani iz Jugoslavije.

Laškim trgovcem, ki so bili prišli iz Trsta ali Italije v Jugoslavijo, je vlada sporočila, da se morajo vrniti v domovino. Iz tega se da sklepati, da bo v kratkem prehod preko demarkacijske črte popolnoma prepovedan.

Jugoslovanska mirovna delegacije v Parizu.

Jugoslovanska mirovna delegacija je dne 23. oktobra dospela v Pariz.

Poziv, da podpišemo mirovno konferenco.

Neki laški list je zvedel, da je mirovna konferenca v Parizu prosila našo vlado v Belgradu, naj odkritosrčno pove, če hoče podpisati mirovno pogodbo z Avstrijo.

Kdaj bo pri nas ljudsko glasovanje?

Po Velikovcu in tudi drugod se v zadnjem času mnogo govori, da pri nas sploh ne bo ljudskega glasovanja. Nam se ta vest ne zdi popolnoma prazna. Ljudje, ki prihajajo iz Celovca, pripovedujejo, da kmetje, delavci in sploh manj premožno ljudstvo splošno želi, da bi zopet naše čete zasedle Celovec in ves pas B. Če bi naša vlada ustregla tej želji, bi prišlo zopet do prelivanja krvi. Zato hoče menda dati ljudstvu cone B priliko, da se z glasovnico v roki izreče za Jugoslavijo. Vsakdo si pa lahko sam misli, kaj se bo zgodilo, če bi se ljudstvo dalo zapeljati in bi glasovalo za Avstrijo! — — —

Regentovo potovanje.

Iz Belgrada poročajo, da regent Aleksander ne bo mogel še ta mesec obiskati Zagreba in Slovenije. Zaradi zunanjepolitičnega položaja je preložil potovanje na pozneje.

Narodno predstavništvo.

V Belgrajskih političnih krogih se govori, da bo sklicano narodno predstavništvo (parlament) sredi novembra na redno zasedanje.

Naše prireditve.

Ledenice: Shod v Ledenicah dne 19. okt. je bil jako dobro obiskan, dvorana je bila popolnoma natlačena. Govoril je gospod Arnuš iz Kotmare vasi.

Dne 9. nov. ob 1/2. uri shod v Stari vasi pri Žitari vasi v gostilni Jožefa Pörca. Govoril pride nadpoštar g. Ravnikar iz Skocijana.

Dne 9. nov. ob 15. uri v Kamenu pri Rikarji vasi. Prideta dva govornika.

Dne 16. nov. shod v Koprivni. Govornik nadpoštar g. Ravnikar iz Skocijana.

Dne 23. nov. shod v Galiciji. Govoril državni mlekarški instruktor g. Kafol in še dva druga govornika.

Razno.

Nova knjiga.

Engelbert Gangl: Zbrani spisi za mladino V. — Ljubljana 1919. — Zal. „Društvo za zgradbo Učit. konvikta.“ — Cena vezani knjigi 6 K.

Gangl, znani prijatelj mladine, je spisal v svojem petem zvezku povest: „Vinski brat“.

Martinek Južina, sin skrbnih kmetijskih starišev, študira v Novem mestu. Zapeljan največ po sošolcu Plohu, zanemari Martinek šolo — še več, vda se že kot študent pijači. Ko izstopi Martinek sredi študija iz šole, se ne more več odvaditi pijančevanja. Ves ubog in zanemarjen najde slednjič smrt v valovih Kolpe. Podobno konča tudi Ploh.

Posledice pijančevanja srečujemo v več povestih slovenske književnosti. Gangl pa nam podaja to snov v mladini primerni obliki, ki se mu je tudi docela posrečila. Pričakovati bi sicer v začetku povesti, da se ta strast maščuje dosledno le nad zapeljivcem Plohom — Martinek pa da se sredi študija (ko se razideta s Plohom) z lastno krepko voljo poboljša. To bi znabiti — s poudarkom krepke volje, odpora in samozatajevanja — v mladini višjih stopenj našlo več odmeva. Sicer pa naglašja Gangl v prvi vrsti posledice slabe tovaršije, ki jih ni mogoče nikoli izbrisati.

Knjigo toplo priporočamo vsem šolarskim knjižnicam, pa tudi staršem.

Listnica uredništva.

Nove naročnike, ki nam pošiljajo naročnino po poštni nakaznici, prosimo, naj na nakaznici zapišejo, da so novi naročniki. Kdor dobi potoma po 2 izvoda našega lista, naj odda enega svojemu sosеду ali znancu!

Oklic!

Upapolnega srca smo zrlji na našega koroškega junaka, nadbudnega nadporočnika Malgaja. Ob prevratu je zasedel s peščico dobrovoljcev naš tužni Korotan, ga branil, čistil, organiziral. A njegovo delo ni našlo zadostnega umevanja, podpirali smo ga premalo in prepozno. Kot zadnji je stal na severnem braniku; ko je padel on, je padla tudi Koroška.

Sedaj smo šele zaznali, kaj smo izgubili v njem. Da mu izkažemo svojo hvaležnost, hočemo postaviti na primernem mestu na Koroškem junaku njega vreden spomenik. Ker pa imamo sami za to premalo denarja, prosimo vso slovensko javnost, da nam s prispevki omogoči postaviti našemu junaku dostojen spomenik.

V to svrhu se je sestavil v Guštanju osrednji odbor za postavitev Malgajevega spomenika, pokroviteljstvo pa je prevzel naš velezaslužni general Maister.

Tem potom naprošamo vse zavedne Slovence in Slovenke, da ob primernih prilikah zbirajo prostovoljne darove za spomenik našega prvoborilca na Koroškem. Zbirke in prispevki naj se blagovolijo pošiljati osrednjemu „Odboru za postavitev Malgajevega spomenika v Guštanju“. Prispevki se bodo objavljali v časopisju.

Za osrednji odbor:

Blagajničar: Tajnica: Predsednik:
Drago Milošič. Jožica Štih. Andrej Oset.

Veletrgovina
M. Berdajs v Mariboru
kupi večje množine krompirja,
leče in deteljnega semena.

Razglas.

Da se čimprej uredi gospodarske razmere v slovenskem delu Koroške, je podpisano okrajno glavarstvo v Velikovecu osnovalo v lastnem delokrogu

Gospodarsko pisarno.

Namen te pisarne je, podajati prebivalstvu točne informacije in nasvete v vseh gospodarskih vprašanjih, zlasti:

1. pri nakupu vseh onih potrebščin, ki jih prebivalstvo rabi za vsakdanjo prehrano in gospodarstvo, ter pri prodaji vseh gospodarskih produktov;

2. v vseh denarnih vprašanjih, kakor pri naložitvi denarja, pri izposlovanju posojil, pri nakupu in prodaji vsakovrstnih vrednostnih papirjev;

3. pri nakupu in prodaji nepremičnin, kakor hiš zemljišč, ter pri ustanovitvi industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij, združnih organizacij i. t. d.;

4. pri nastanitvi trgovcev, obrtnikov in delavcev.

Poslovanje se vrši brezplačno.

Ta pisarna uraduje dnevno v prostorih okrajnega glavarstva v Velikovecu dopoldne od 9. do 12. ure, soba števil. 3, referent gospod Pečar.

Naslov zgoraj opisane pisarne: Gospodarska pisarna, okrajno glavarstvo, Velikovec.

Občinski zbor posojilnice v Hodišah

se vrši dne 2. novembra 1919 v istih prostorih, ob isti uri in z istim dnevnim redom, kakor je bilo razglašeno v „Miru“ št. 32. Dne 12. oktobra se občinski zbor radi nezadostnega števila udeležencev ni mogel vršiti. Odbor.

Kuharica,

Slovenka, se takoj sprejme. Več pove uredništvo „Korošca“.

Primešaj krmi Mastin!

Enkrat na teden primešaj krmi pest praška Mastin. Ob pomanjkanju krme, ko se uporabljajo nadomestna sredstva za krmlila, pa se primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko ga enkrat poizkusijo, in ga ponovno rabijo. 5 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za enega prasiča ali vola da se bolje redi.

Ako se Mastin pri Vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina 17-50 poštne prosti na dom.

Mazilo zoper garje

(naftomazilo) uniči pri ljudeh garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni, izpušcaje. Pri živini uniči garje. 1 lonček 6, po pošti 7 kron.

Lekarna Trnkoczy
Ljubljana, Kranjsko. Zraven rotovža.

Kupi „Drava“ Maribor.

Rezan les (smrekov, jelkov, borov, mecesnov, bukov)
Tesan les (smrekov, jelkov, borov)
Okrogel les (smreka, jelka, bor, mecesen)
Bukov les (hlode od 25 cm debelosti naprej)
Drva (trda in mehka)
Stoječi les v gozdu
Smrekovo skorjo

kupi
vsako množino

„DRAVA“
lesna trgovska in industrijska družba
Z. O. Z.
v MARIBORU.

Kupi „Drava“ Maribor.

Tat.

Franc Žaže (Schasche), srednje velike, 21 let star, temnih las, siljastih oči, okroglega in bledega obraza, je izvršil tatvino v vrednosti 1000 kron. Imenovani naj se takoj izroči orožnikom.

Zupanstvo Sv. Danijel pri Prevaljah,
dne 29. okt. 1919.

Na željo in razna vprašanja
naznanja

advokat Müller

v Mariboru

svojim znancem, da je
14. novembra 1919 v
Pliberku.

„Narodni dom“ v Velikovecu.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzela v Velikovecu „Narodni dom“ (gostilno „Pri orlu“).

Točila bom vedno najboljša vina, pivo in kavo. Vsak čas se bodo dobila mrzla in topla jedila. Potnikom, ki žele tu prenočiti, so vedno sobe na razpolago.

Za obilen obisk se priporoča

Kristina Korent.

Išče se **služkinja** v letih 25 do 30 za malo obitelj v Prevaljah k majhnemu otroku, ki je izvežbana v kuhanju ter zmožna sama voditi gospodinjstvo. Naslov in pogoje pove uredništvo „Korošca“.

Kmetje, ki hočejo drago prodati
ovčjo volno,

naj pošljejo ponudbe na

J. Oswald, Velikovec

kavarna „Sparl“,

oziroma naj se osebno tam zglasijo.